

Risiko- og tiltaksvurdering for Harstad kommune – Covid-19-pandemi

Skrevet: Uke 51 (21.12.2021)

For å endelig fastsette kommunens samlede risikonivå, må det gjøres en summert vurdering av sannsynligheten for videre spredning og konsekvensene av dette for sykdomsbyrden og kapasiteten i helse- og omsorgstjenesten.

I en normal hverdag med økt beredskap har regjeringen gått fra en kontrollstrategi til en beredskapsstrategi. Vi må akseptere noe smitte i samfunnet. Håndteringen av pandemien avhenger av hvordan sykdomsbyrden og smittesituasjonen utvikler seg. Antall pasienter skal være håndterbart for helse- og omsorgstjenesten. På nasjonalt nivå, legges følgende indikatorer til grunn for hvilken risiko myndighetene skal styre etter:

- Antall nye sykehusinnleggelses og antall samtidig inneliggende pasienter (totalbelegg)
- Aldersfordeling av innlagte
- Belegg på intensivavdelinger
- Behandlingskapasiteten i kommunene.

Vurdering på kommunalt nivå bygger på beskrivelse basert på overvåkning, smittesporing og etterforskning. Følgende indikatorer er aktuelle på lokalt nivå:

Indikator	Beskrivelse	Kilde
Symptomtrykk	Andel av kommunens befolkning som oppgir visse relevante symptomer siste uke	Sykdomspulsen (bare for større kommuner eller fylker)
Lege-konsultasjoner	Antall legekonsultasjoner per uke i kommunen for visse relevante syndrome, samt andel disse utgjør av alle konsultasjoner	Sykdomspulsen Ca 2-4 konsultasjoner per dag på Luftveisklinikken, men en god del oppsøker også fastlegene
Smittede (insidens)	Antall nye bekreftede tilfeller av covid-19 infeksjoner per 14.dag	Sykdomspulsen 118 smittede siste 14 dager, tilsvarer 477/100.000
Dødsfall	Antall nye dødsfall av covid-19 og andre luftveisinfeksjoner per uke	Dødsårsakmeldinger Ingen dødsfall siste uke
Sykefravær	Andel kommunalt ansatte som er borte fra job pga sykdom	Kommunalt system Like over 10%, det er en krevende situasjon for den kommunale helsetjenesten
Utbrudd i sykehjem og andre sårbare grupper	Forekomst av utbrudd i sykehjem, hjemmetjenesten, rusmiljø, asylmottak mm	Direkte varsling i kommunen Det er per tid ingen utbrudd i sykehjem eller andre sårbare grupper
Utbrudd i barnehager, skoler og i uvaksinerte grupper	Forekomst av utbrudd i skoler, barnehager og uvaksinerte grupper	Direkte varsling i kommunen Spredt smitte i skole. Noen små smitteklynger i barnehage.
Innleggelses i sykehjem	Antall nye innleggelses per uke pga covid-19 og influensa	Kommunalt system Ingen nye innleggelses i institusjon
Innleggelses i sykehus	Antall nye innleggelses per uke pga covid-19 og influensa	Sykdomspulsen, evt fra sykehuset direkte Ingen nye innleggelses siste uke UNN Harstad. UNN Harstad er i gul beredskap pga høyt trykk ved UNN Tromsø
Kommunens evne til å opprettholde pålagte oppgaver	Evne til å opprettholde og gjennomføre vaksinasjon,	Kommunale systemer Per tid krevende situasjon med

	gjeldende TISK-regime, behandling i sykehjem, nødvendige hjemmetjenester, helsetjenester til barn og unge, fastlegetjenesten og legevakt og andre prioriterte kommunale oppgaver	stort sykefravær grunnet luftveisinfeksjoner. Også krevende i skole og barnehage med nye karanteneregler. Testing og smittesporing er under sterkt press.
Vaksinasjonsdekning	Andel vaksinerte, evt per aldersgruppe, kjønn, fødeland og yrkesgruppe	Sykdomspulsen 93,3% over 16 år har fått første dose koronavaksine 90,0% over 16 år har fått andre dose koronavaksine

De øverste utfallene i tabellen er tidlige og sensitive, men lite spesifikke. De nederste utfallene er sene og spesifikke, men lite sensitive.

Dagens smittesituasjon:

Per i dag har vi strenge nasjonale smitteverntiltak som omhandler blant annet skole og barnehage på gult nivå, skjenkestopp, påbud om munnbind og restriksjoner rundt fritidsaktiviteter, arrangementer og sammenkomster. Harstad kommune har et høyere smittetrykk enn det som vi tidligere har sett i vår kommune. Sammenlignet med det nasjonale smittetrykket ligger vi imidlertid på en tredjedel av dette, og sammenligner vi oss med smittetrykket i Tromsø ligger vi på like over halvparten av det smittetrykket som Tromsø kommune har.

Pågangen på Luftvesiklinikken har vært stor de siste 2 uker med totalt 1027 tester i uke 49 og 1076 tester i uke 50. Vi klarer ikke teste alle som ønsker det alle dager, men vi har så langt ikke hatt ventetid på over 24 timer på å få tatt test. Etter at de nye karantenereglene trådte i kraft 16.12 har også smittesporingen blitt mer tidkrevende da det igjen er forventet at kommunen skal varsle også øvrige nærkontakter. Dette bidrar til å legge stort press på smittesporingskapasiteten.

Vi har hatt flere smittesklynger de siste 2 ukene. Noen har vært knyttet til byggeplasser/arbeidsplasser og noen knyttet til barnehage og skole. Vi ser at de aller fleste (46%) smittes innad i husstanden. Deretter er det flest som har blitt smittet på jobb (19%). Vi har kun 8% av prøvene uten kjent smittevei. Det er 10% som er blitt smittet på skole eller i barnehage.

Vi har fortsatt spredt smitte, og hoveddelen av de smittede er under 55 år. Aldersmessig fordeler smittetilfellene siste 14 dager seg på følgende måte:

Alder	Antall smittetilfeller siste 14 dager
0-4 år	13
5-14 år	15
15-24 år	15
15-34 år	15
35-44 år	28
45-54 år	25
55-64 år	4
65+	3

Vi ser at det er aldersgruppene 35-54 år som utgjør de fleste smittetilfellene i dagens situasjon. Det er svært få smittetilfeller i den eldre delen av befolkningen.

Vi har per 20.12 ingen innlagte pasienter på UNN Harstad grunnet covid-19. Vi har god dialog med UNN Harstad, og UNN Harstad har oppdaterte beredskapsplaner. Det er tydelig formidlet at sykehusene står i en svært krevende situasjon i regionen, og kapasiteten er under stor belastning.

Vaksinasjonsdekningen i kommunen for covid-19 er god. Siste oversikt fra sykdomspulsen viser at 93,3% av alle over 16 år har fått første dose og at 90% av alle over 16 år har fått andre dose. Boosterdose tilbys nå alle over 18 år som ønsker det. De kan bestille seg time til vaksinerings så snart det har gått minimum 20 uker siden dose 2. Per tid overgår kapasiteten til vaksinerings behovet, og vi har flere ledige timer både nå og i romjula. Grunnet den geografiske skjevfordelingen av vaksinedoser som ble foretatt våren/sommeren 2021 er det dessverre få harstadværing under 65 år som er klar for boosterdose nå. Vaksinasjonstakten forventes å ta seg opp like over nyåret, da det vil være flere som når 20-ukers intervaller.

Spredningspotensialet av covid-19 vurderes som moderat. Vi har flere ulike smittekilder og også tilfeller av ukjent smittevei som kan bidra til økt smitte. Samtidig har vi høy grad av vaksinasjonsdekning og stor testaktivitet på Luftveisklinikken som kan bidra til å holde kontroll på smitten. I tillegg er det vedtatt strenge nasjonale tiltak som også vil virke begrensende på spredningen.

Betraktninger rundt omikron.

Harstad kommune har så langt hatt 6 bekreftede tilfeller av omikron-varianten. Det er i tillegg kommet 6 prøver der omikron er mistenkt, men ikke endelig bekreftet. De fleste sekvenseringsresultatene som vi mottar, viser fortsatt delta. Likevel er det forventet at omikron-varianten vil bre om seg raskt, og det er sannsynlig at vi igjen vil få sekvenseringsresultat som viser omikron fremover. Dette vil ikke på nåværende tidspunkt gi noen endringer i tiltak for den smittede eller nærkontaktene, men nasjonale myndigheter ønsker å følge utbredelsen av omikronvarianten tett.

Forventet sykbørde: Vi har per tid ingen innlagte pasienter på UNN Harstad, men UNN Harstad er i gul beredskap og forberedt på å avlaste UNN Tromsø der antallet innlagte pasienter har vært høyt siste tid. Vi har ingen pasienter som har blitt innlagt pga covid-19 i institusjon i kommunen. Dersom dette skulle komme vil det raskt by på utfordringer da kapasiteten i utgangspunktet er overbelastet.

Risikovurdering:

Situasjonbeskrivelse: økt smitte i befolkningen	Mest relevante indikatorer	Når bør ytterligere tiltak vurderes	Formål med tiltak	Aktuelle tiltak som kan vurderes utover grunnleggende smitteverntiltak
Lavt nivå på innleggelser og ingen betydelige konsekvenser av smittespredning for samfunnet (noe smitte spesielt blant uvaksinerte barn, samt gjennombruddsinfeksjoner hos vaksinerte)	<ul style="list-style-type: none"> • Smittede • Symptomtrykk • Legekonsultasjoner • Sykefravær • Vaksinasjonsdekning 	Vanligvis ikke aktuelt å iverksette ytterligere tiltak		Ingen

Situasjonbeskrivelse: økt smitte i befolkningen	Mest relevante indikatorer	Når bør ytterligere tiltak vurderes	Formål med tiltak	Aktuelle tiltak som kan vurderes utover grunnleggende smitteverntiltak
Et noe høyere nivå av innleggelser og smittespredning som påvirker samfunnet i noen grad	<ul style="list-style-type: none"> • Smittede • Sykefravær • Utbrudd i sykehjem og andre sårbare grupper • Innleggelser i sykehjem og sykehus 	<ul style="list-style-type: none"> • En viss grad av alvorlig sykdom, f.eks et moderat nivå på antall innlagte pasienter og dødsfall • Økende insidens eller flere samtidige utbrudd 	<ul style="list-style-type: none"> • Unngå alvorlig sykdom og død • Unngå overbelastning av helsetjenesten • Unngå kapasitetsproblemer pga 	<ul style="list-style-type: none"> • Forsterke kommunikasjon om grunnleggende smitteverntiltak • Minne om viktighet av

	<ul style="list-style-type: none"> • Vaksinasjonsdekning • Evne til å opprettholde planlagte tjenester 	<p>i sårbare grupper</p> <ul style="list-style-type: none"> • Noe press på helsetjenestens behandlingsskapasitet (fastleger, kommunale helse- og omsorgstjenester, spesialisthelsetjenesten) • Uakseptabelt høyt fravær i viktige tjenester som følge av covid-19 og andre luftveisinfeksjoner 	fravær	<p>vaksinasjon og at risiko for uvaksinerte voksne og eldre er økende.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tiltak for å dempe det generelle smittepresset, f.eks oppfordre til bruk av hjemmekontor • Tiltak rettet mot spesielle grupper
--	--	--	--------	--

Tiltaksvurdering:

Som beskrevet innledningsvis er situasjonen vedrørende covid-19 vesentlig annerledes nå enn den var tidligere i pandemien, og innslagspunktet for når det bør iverksettes tiltak er vesentlig høyere. Samtidig er kommunene bedt om å være årvåkne, og ikke være for sene med å iverksette lokale tiltak der det er behov for det. Vi har per dags dato ikke informasjon som tilsier at vi har en uventet alvorlig utvikling (f.eks høy andel alvorlig sykdom/innleggelser, vaksinesvikt med mer) i dagens smittesituasjon. Men vi har en økende smittetrend, kapasiteten i både spesialisthelsetjenesten og den kommunale helsetjenesten er marginal. Det vurderes at Harstad kommune ligger mellom de 2 beskrevne risikonivåene, men mer over på nivå 2.

Oppsummering:

Vi har økende smitte i Harstad kommune. Med dagens situasjon der regjeringen har innført strenge nasjonale tiltak er disse ventet å kunne avhjelpe også på våre smittetall. Vi har i dagens situasjon lokale kapasitetsutfordringer, og er i en krevende situasjon, både innenfor helse og skole/barnehage. Utfordringene skyldes i all hovedsak personellmangel, og er i skole/barnehage sterkt knyttet til de nye karantene-reglene der voksne øvrige nærkontakter havner i karantene, men barn under 18 år er fritatt for karantene. Vi har ikke en stor andel av vår smitte blant barn, den aller høyeste smitteandelen er blant de mellom 35 og 54 år. Det er viktig at pandemien overvåkes nøye fremover, og at man i totalvurderingen tar med andre luftveisvirus som f.eks influensa.

Harstad kommune har fortsatt tiltaksnivå 2 i institusjoner og hjemmetjeneste. Vi følger de nasjonale rådene, og situasjonen tett fremover. Per tid anbefales det ikke ytterligere smitteverntiltak i Harstad kommune. Men institusjoner og hjemmetjeneste bes være forberedt til å raskt kunne gå over til tiltaksnivå 3. Skole og barnehage må være klare til å raskt kunne gå over til rødt nivå, både lokalt i den enkelte barnehage/skole, men også samlet dersom situasjonen skulle tilsi det.

Kristin Vik Hagerupsen
konst. kommuneoverlege